

עין משפט
גר מצוה

פרד:

המגרש פרק תשיעי גיטין

מסורת הש"ס

ב א מ"י פ"ו מ"ג
לשון הלכה ח סמך
עשין ח טו"ט ע"ע ח
קמץ ע"פ י:
ב א ח מ"ג ח ו"ג
י' סמך ע"פ ח
טו"ט ע"ע ח ח טו"ט
ח:
כ ב מ"י ח הל"ח סמך
ש טו"ט ע"פ ח ח
קמץ ע"פ י:
כ ב מ"י פ"ח מ"ג
נידושין ה' ד סמך
עשין ח טו"ט ע"ע ח
קמץ ע"פ י ו"ט ע"פ ח
וכתיב:

והיפוך ליה דהוה סתנה ע"י מה שכתוב בתורה. אומר ה"ר
אלחנן דקדש את כסותי (ע"מ לפסוק א"ע"ג דמקין חשיב
לבו גמרה בערבין (דף ו:)) מלוה כמורה כמורה מ"מ לא חשיב מתנה
על מה שכתוב בתורה כיון שמוטל בהדיא אכל ודאי אם היה אומר רק
את כסותי ע"מ שאין לך עלי דין נזק
חשיב מתנה על מה שכתוב בתורה
כמו בעל מנת שאין לך עלי אונאה:
אמר חזקיה ר"ש בן אביוהויה.
הא דמנינן בפ"ק (לעיל דף ה:)
ולקמן (דף פו.) נמי מיימי המביא גט
ולא אמר בפני נכתב וכי' כ"ל יעשה
יעלנו הימנה ויחזור וימננו לה אמאי
אפילו כרבי דכיון שמתן הגט כהילכתו
מן המורה מה שהוה אומר אמר
הנמניה בפני נכתב וכפני נחתם לא
היה מועיל כלום ועוד דלית דוקא
כשיאמר בשעת נמניה מידק דייק:
רבי יוחנן אומר אפילו תימא רבי
ד"רבו אבר. מתוך פירוש
הקונטרס משמע דלחזקיה רבו היה
אומר כן דעלה קאי לפי שכן כהנא
היה מבבל וחזקיה גס הוא היה מבבל
דלאמר כבוסה (דף כ. דף מד.) עלו
ר' מיש ונני ויסקוה ואין נראה לר"י
דהא מסתמא כשפסד רב כהנא לר'
יוחנן כנה ספקות ששלם כדלמר
כנהול כתרס (בי"ק דף קז.) כבר
נפטר חזקיה דליתו קיים לא היה
שאל ספקותיו ר' יוחנן מרב כהנא
אלא מחזקיה שהיה רבו כדלמר כלא
קשרים (שבת דף קנב.) דקאי"ר יוחנן
כבר שנית לנו סגול וכו' רב כהנא לא
היה מנת חזקיה ויבשד לפני רבי
יוחנן ור' יוחנן בעלמו לא היה בעל
ישניה בעד מחזקיה קיים אלף נראה
שלתמלידו מבבל שהיו לפניו היה
אומר ר' יוחנן דליתו אמר כן כמו
שפירש ר"מ בקידושין בפ"ק (דף טו:)
הא לן והא לכו ואע"ג דנזכרים בפרק
קדשי חזקיה (דף נט.) אמר ר' סליק
רב כהנא אשכחיה לר"י ברבי משמע
ש"ס ברבי ע"מ ג"מ קיים והוא
היה גדול ואפילו מר' מיש אביו של
חזקיה דהא אגמיה ספר תהלים
דלאמרין בפ"ק דקידושין (דף נג.)
ואין נראה כלל שהיה מנת ר"ש ולמד
לפני ר' יוחנן שר' יוחנן היה לר' לרב
כהנא דלאמריה כל ספקי דהוה ליה
אלף י"ל דשני פעמים עלה רב כהנא
לארץ ישראל: **א"ר** כתבו בתובו

ולאכי כוה למעוטי פלוני. דליתו גט עד שזיעבל לו דכידה להשמידו
במזון ושאנה נהימר: ופסוק ליה כו'. נהי נמי דאפשר לה לקיימו
באיסור מיהו תנאי היכי הוה הא הוה ליה מתנה על מה שכתוב בתורה
וקיימא לן תנאו בטל: **דודאי קא עקר**. שהרי מסר לה קידושין והרי
היא אשמו להחייב בטלון וכי' אמני
ע"מ שלא יתחייב הוה ליה עקר:
מאן סנא. דלרין ליעלו הימנה ולא
סגי בלמירה דעלמא שיחזור ויאמר
לה הרי את מותרת ללל אדם: ר"ש
בן אלעזר היא. בפרק הזרקה אמר לה
כמי שטר חוב זה כו': **אפילו תימא**
רבי. דפליג התם עליה דר"ש בן
אלעזר: **וליתו אמר**. רב כהנא
שהיה משלם מבבל שעלה לר"י ללמד
תורה מרבי יוחנן כדלמרין בהגוזל
בתרא (בי"ק דף קח.) ושאל ממנו הרבה
דברים ועלו קאי"ר יוחנן בכל דוכמי
דילון אמר: **שאני הלא**. משום הכי
לרין לחזור וליעלו דקנאמו בנמניה
קמימא ליפסל צו לכהונה הילך אי
לאו דהדר שקיל לה מניה לא מהניא
מנאי דליתו אכל הוהו דלדוק לן
וזמה צו לללוס: **כסבו כסובו פנן**.
דוקא כתבו בתובו הוא דלית ליה
תקנתא אכל לא כתבו בתובו אפילו
אמר לעדימ ע"מ כן אינו נפסל בך
ובלנד שאמר לה בשעת מסירה הרי
את מותרת ללל אדם: **הני מילי**.
דבעינן כתבו בתובו ולא מופסל במאי
דלמר להסדי לכתובו ע"מ כן היכא
דלמר לאמר כתיבת התורה ע"מ שלא
מנשאי לפלוג דכיון דנכתב עיקר
הגט קודם הזכרת תנאי לא מופסל
במאי דלמר להסדי לכתובו ע"מ כן
אי לא כתבי ליה בתובו כהדיא: **אפילו**
על סה. שהרי ערק הגט ע"מ כן
נכתב: **קמ"ל**. רב ספרא בתובו
דוקא קאמר: **שסוקי שסקי**. נוסף צו
שלא יזכר שום תנאי: **וסולין כגט**.
אם כתבו בתובו ואפילו נתקיים
התנאי: **חוק שפוסל בעל סה**. דהוי
שזור כגט: **מחלוקת**. דע"מ דרבי
ורבנן בשמטנו לפני התורה:
ואוקימנא

בשר חזיר ואם היתה זרה על מנת שתאכלי
בתרומה ואם היתה נזירה ע"מ שתשתי יין
נתקיים התנאי הרי זה גט ואם לאו אינו גט
לרבא נחא לאב"י קשיא אמר לך אב"י מו
סברת ד"ה היא הא מני רבנן היא ותיפוק
ליה דמתנה על מה שכתוב בתורה הוא טובל
המתנה על מה שכתוב בתורה תנאו בטל
אמר רב אדא בריה דרב איקא כי אמרינן
מתנה על מה שכתוב בתורה תנאו בטל כגון
שאררה כסותה ועונתה דהוא קא עקר אבל
הכא אידיה קא עקרה מתקף לה רבינא כלום
קא עקרה אידיה אלא לקוימי לתנאי דיריה
אישתבא דאיהו קא עקר אלא אמר רבינא
כי אמרינן מתנה על מה שכתוב בתורה
תנאו בטל כגון שאררה כסותה ועונתה דודאי
קא עקר אבל הכא מי קאמר לה לא סניא
דלא אכלה ילא תיכול ולא תיגרש: כיצד
יעשה ישלנו הימנה וכו': **מאן תנא** אמר
חזקיה ר"ש בן אלעזר היא דתנאי ר"ש בן
אלעזר אומר עד שיטלנו הימנה ויחזור ויתננו
לה ויאמר לה הן גיטך ר' יוחנן אמר אפילו
תימא רבי דילכו אמר שאני הכא הואיל
וקנאחו ליפסל לו לכהונה: כתבו בתובו:
אמר רב ספרא כתבו בתובו כהן בשיטא כתבו
בתובו תנן מהו דתימא ה"מ לארחר התורה
אבל לפני התורה אפילו על פה נמי פסול
קמ"ל יורבא אמר לא שנו אלא לאחר התורה
אבל לפני התורה אפילו על פה נמי פסול
ואזרוא רבא למעמיה דאמר להו רבא להנהו
דכתבי גיטי שתקו שתוקי לבעל עד דכתביתו
ליה לתורה דגיטא ת"ד כל התנאים פוסלין בגט
דברי רבי וחכמים אומרים כל שאינו על פה
פוסל בכתב וכל שאינו פוסל על פה אינו פוסל
בכתב בכתב על פה פוסל בכתב ע"מ
שאינו פוסל על פה אינו פוסל בכתב רבי
סבר גזרינן ע"מ אטו חזין ורבנן סברי לא גזרינן ע"מ אטו חזין אבל לאחר התורה
דברי

(6) [מספחה ס"ד].
(7) [מספחה ח סד. קדושין
י"ג: מ"י ח' כ"מ ח' ג' ד.
כ"ב ק"ו: מס' ג'].
(8) [על ע"ה. ד' [לעיל ע"ה].
(9) [דל"ה כנא קמא דף
כ"ג. ח' [וע"ה ח"ס'
מסות. ח' ד"ה ח' ח'.
(10) [וע"ה ח"ס' מחמת כג:
ד"ה ח' סליק. ח' [וע"ה
לעיל ע"ה ח' ח'.]
מוסף רש"י
עד שיטלנו הימנה
ויחזור ויתננו לה. האליל
ופל ליה על סה כהנא
(לעיל ע"ה ח'.)
תוספות ר"ד (השד
חורפו של גט על זה
הנאי כאילו נתנו לה
על זה הנאי (מאי) דמי
ורוקא בחזין הוא ופסיל
רבא ע"פ לפני התורה
משום דאסבר דבמאן
דאיכתוב חורפו של גט על
זה הנאי דמי אבל גט ע"פ
ושאר תנאים לא פסל ע"פ
אפילו לפני התורה דהא
(א) [אפילו] יביה לה
על תנאו זה לא מופסל
ואזרוא רבא לטעמיה
דאמר להו רבא להני
דכתבי גיטי שתקו שתוקי
לבעל עד דכתביתו ליה
לחורפו דגיטא פי' דאי
אחזי שום תנאי בעת
כתיבת חורפו של גט
צריכה האשה לקיים אותו
הנאי ואם רוצה הבעל
לחזור מתנאו אינו יכול
לגרשה באותו גט עד
שיתכבד על גט אחר
והלכתא כרבא ומאי דאמר
רבא לקמן מחלוקת לאחר
(ההורין) אבל לפני התורה
דברי הכל פסול דמשמע
דכל תנאים דלמאן
פוסלין לפני התורה דוקא
בכתיבה קאמר ולא רבנן
אישתבא השתא רבנן
פוסל לפני התורה אפילו
ע"פ וכל תנאים פוסלין
לפני התורה בכתיבה אבל
ע"פ לא אלא שצריך
שיקיים אותו התנאי
שכתב הגט עליו: ח"ו
כל התנאים פוסלין בתי
דברי רבי וחכ"ה כל
שפוסל כפה פוסל ככה
אכתיב פוסל ככה
אינו פוסל בכתב חזון
שפוסל ע"פ פוסל בכתב

תוספות ר"ד

בשר חזיר מהו אמר אב"י
היא היא רבא אמר אפשר
דאכלה ולקויא: תנאי הרי
זה גיטך ע"מ שתאכלי
בשר חזיר ואם היתה
זרה על מנת שתאכלי
בתרומה ואם היתה נזירה
ע"מ שתשתי יין נתקיים
התנאי הרי זה גט ואם
לאו אינו גט: תנאי זה
זה גיטך ע"מ שתאכלי
לפלוגי נתקיים התנאי הרי
זה גט ואם לאו אינו גט:
ואי' כיון שקיים הגט
חלו בעלולתו לכל זמן
שלא בעל אשת איש היא
א"כ היאך פתירין אנו
לבעל אשת איש. וכתובה
היי ליה גיטא ובעלה
באין כחאי כ"ש שהגט
קונה לפסעו של האומר
ע"מ נאמר כמכשיר דמי
ואף אם נבעלה לאחר
כיון וכיוני פטורים הן: אם
כתבו בתובו אפ"י שחזר
ומחקו פסול פי' כיון
שנכתב הגט לשם שיר
אפ"י שחזר ומחקו פסול
הוא ואין לו תקנה עד
שיכתבו לו אשת מתני'
ר' אלעזר היא דלא בעי
עזי חתימה והאי דכתבי
וכתב לה על כתב הגט
קאי דאי ר' מאיר כיון
דאמר עזי חתימה כתיב'
הא איכפת לן בכתיבה
לגט כלל כדאמרין בס' ל'
הגט אמר רב נתמן אומר
היה ר' מאיר אפילו מצאו
באשפת החמץ ונתנו לה
כשר או י"ל דאפילו
חזקיה ר' מאיר ותיב אל'
מכשיר ר' מאיר אלא התם
דאיכתיב לשם גירושין
אבל דלא ילא איכתיב
שהרי יש בו שיר אפילו
ר' מאיר מורה דפסול:
אמר רב ספרא כתבו
בתובו תנן פי' דוקא אם
כתבו בתובו אין לו תקנה
אבל אם הנה ע"פ יש לו
תקנה שיחזור ויתנו לה
כיון שיר פשיטא כתבו
לפני התורה אפילו ע"פ
דוקא בכתיבה מופסיל
לגמרי אבל במימרא לא
ומאי איצטריכא רב ספרא
לאשמעינן מהו דתימא
נהי מילי לאחר תורה אבל
לפני התורה אפילו ע"פ
נמי פוסל קמ"ל רב ספרא
דאפילו לפני התורה נמי
דוקא אם כתבו אין לו
תקנה אבל במימרה יש
היה תקנה שיחזור מתנאו
ואע"פ שנכתב התורה
ע"ד שיר אין בכך כלום
כיון שחזרו בו ונתנו לו
כלי שיר ורבא אמר ל"ש
אלא לאחר התורה אבל
לפני התורה אפילו ע"פ
נמי פוסל פי' לא שנו מאי
דתינו כתבו דמשמע ודאי
כתבו אבל כפה לא והו'
לאחר התורה אבל לפני
התורה אפילו כפה נמי
פסול פי' דכיון דאיכתיב

אמר רב ספרא כתבו בתובו כהן בשיטא כתבו בתובו תנן מהו דתימא ה"מ לארחר התורה אבל לפני התורה אפילו על פה נמי פסול קמ"ל יורבא אמר לא שנו אלא לאחר התורה אבל לפני התורה אפילו על פה נמי פסול ואזרוא רבא למעמיה דאמר להו רבא להנהו דכתבי גיטי שתקו שתוקי לבעל עד דכתביתו ליה לתורה דגיטא ת"ד כל התנאים פוסלין בגט דברי רבי וחכמים אומרים כל שאינו על פה פוסל בכתב וכל שאינו פוסל על פה אינו פוסל בכתב בכתב על פה פוסל בכתב ע"מ שאינו פוסל על פה אינו פוסל בכתב רבי סבר גזרינן ע"מ אטו חזין ורבנן סברי לא גזרינן ע"מ אטו חזין אבל לאחר התורה דברי

אמר רב ספרא כתבו בתובו כהן בשיטא כתבו בתובו תנן מהו דתימא ה"מ לארחר התורה אבל לפני התורה אפילו על פה נמי פסול קמ"ל יורבא אמר לא שנו אלא לאחר התורה אבל לפני התורה אפילו על פה נמי פסול ואזרוא רבא למעמיה דאמר להו רבא להנהו דכתבי גיטי שתקו שתוקי לבעל עד דכתביתו ליה לתורה דגיטא ת"ד כל התנאים פוסלין בגט דברי רבי וחכמים אומרים כל שאינו על פה פוסל בכתב וכל שאינו פוסל על פה אינו פוסל בכתב בכתב על פה פוסל בכתב ע"מ שאינו פוסל על פה אינו פוסל בכתב רבי סבר גזרינן ע"מ אטו חזין ורבנן סברי לא גזרינן ע"מ אטו חזין אבל לאחר התורה דברי

אמר רב ספרא כתבו בתובו כהן בשיטא כתבו בתובו תנן מהו דתימא ה"מ לארחר התורה אבל לפני התורה אפילו על פה נמי פסול קמ"ל יורבא אמר לא שנו אלא לאחר התורה אבל לפני התורה אפילו על פה נמי פסול ואזרוא רבא למעמיה דאמר להו רבא להנהו דכתבי גיטי שתקו שתוקי לבעל עד דכתביתו ליה לתורה דגיטא ת"ד כל התנאים פוסלין בגט דברי רבי וחכמים אומרים כל שאינו על פה פוסל בכתב וכל שאינו פוסל על פה אינו פוסל בכתב בכתב על פה פוסל בכתב ע"מ שאינו פוסל על פה אינו פוסל בכתב רבי סבר גזרינן ע"מ אטו חזין ורבנן סברי לא גזרינן ע"מ אטו חזין אבל לאחר התורה דברי